

L.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Laan til Byggeforeninger.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 20. Marts 1914.)

Lovforslaget har i Udvalget været Genstand for en indgaaende Behandling paa Grundlag af de videre gaaende Krav, der stilledes fra socialdemokratisk Side ved Lovforslagets første Behandling i Folketinget. Disse Krav gik navnlig ud paa at udvide Laanegrænsen, at anbringe Laanene i sekundær Prioritet, at forhøje den samlede Udlaanssum betydeligt, at ansætte et effektivt Tilsyn med Byggeforeninger, som søger Laan, at tage Forholdsregler i saa høj Grad som muligt imod, at der handles med disse Byggeforenings-Huse i Spekulationsøjemed, og at yde dem lignende Begunstigelser i Form af en vis Tids Afdragsfrihed, Stempellettelser o. lign., som der ydes f. Eks. ved Oprettelse af Husmandsbrug — i det hele altsaa i højere Grad end hidtil gennem Lovgivningen at gribe regulerende ind i Spørgsmaalet om Boliger for de ubemidlede Befolkningslag.

Medens Udvalget i sin Helhed erkender, at Tilvejebringelsen af billige og sunde Boliger for Smaafolk er en social Opgave af Betydning, har der været Uenighed om, hvor vidt man burde gaa i saa Henseende i Øjeblikket, idet Flertallet har holdt paa ikke at gaa udenfor de Rammer, Lovforslaget angiver.

Hele Udvalget er herefter med Tilslutning af Finansministeren enedes om at foreslaa følgende Ændringer:

1) Laanene er afdragsfri i de første 5 Aar efter deres Stiftelse.

2) Ministeren ansætter et særligt Tilsyn med de Byggeforeninger, der andrager om Laan.

3) Til Købekontrakt og Skøde benyttes stemplet Papir til Takst 1 Kr. Panteobligationer til Staten er stempelfri, Tinglæsningsgebyr o. lign. bortfalder.

4) Den samlede aarlige Udlaanssum forhøjes med 100,000 Kr.

5) Loven gælder kun til 31. Marts 1917.

Naar hertil kommer den af Ministeren foreslaaede forhøjede Laanegrænse (80 pCt.), vil Udvalget anse Loven i denne Form for et godt Fremskridt.

Med Hensyn til Lovforslagets § 3, 1ste Stykke, der siger, at Laanene kun ydes „paa Betingelse af, at fremkommet Overskud anvendes til Fremme af Foreningens Formaal“, skal Udvalget særlig fremhæve, at der til dette „Overskud“ bør regnes al den Værdiforøgelse, som ikke er en Følge af Forbedringer paa Ejendommen, Afdrag paa Prioriteter o. lign. Udvalget gaar ud fra, at Administrationen gennem det Tilsyn, Ministeren er gaaet ind paa at beskikke, drager Omsorg for, at Bestemmelsen i § 3 om Anvendelsen af Overskuddet kan faa praktisk Betydning i Overensstemmelse med det Formaal, der søges naaet.

I Henseende til Lovens Anvendelse ønsker Udvalget endvidere at udtale, at det Omraade, paa hvilket Laanene ydes, foruden de almindelige Byggeforeninger med